
ÅRSMELDING 2018

Museumssenteret i Hordaland

**VESTNORSK
UTVANDRINGSSENTER**

LYNGHEISENTERET

ØSTERØY MUSEUM

**NORSK
TRIKOTASJEMUSEUM**

HAVRÅTUNET

BEVARINGSTENESTENE

MUSEUMSSENTERET I HORDALAND

INNHALD

1. INNLEIING	4
2. VIKTIGE HENDINGAR I 2018	5
3. NØKKELTAL OG BESØK	6
4. ORGANISASJON	7
5. STYRET	8
6. PERSONALE	8
7. ØKONOMI	8
8. FORVALTING	9
Immateriell kulturarv	9
Gjenstandar	9
Bygg og anlegg	10
Kulturlandskap	10
Fellestener for musea i Hordaland	11
9. FORMIDLING	11
10. FORSKING	13
11. FORNYING	13
12. MUHO SOM SAMFUNNSAKTØR	14
Arbeid i museumsregionen	15
13. FRIVILLIG ARBEID	15
14. REVISJON	16
15. ÅRSREKNESKAP	19
16. DETTE ER MUHO	24

ÅRSMELDING 2018

Museumssenteret i Hordaland

1. INNLEIING

Visjonen til Museumssenteret i Hordaland (MuHo) er at vi skal vere ei stemme til tida, ein aktiv kunnskapsbyggjar og tydeleg samfunnsaktør. Dette viser igjen i årsplanane og arbeidet som vert utført gjennom deltaking i forskingsprosjekt, debattar, publisering av kronikkar og artiklar og bokutgjevingar, så vel som gjennom formidling av kunnskapen vår både på våre egne museum, men òg på andre arenaer. Ut frå dei midlane vi til ei kvar tid har til rådvelde, vert det gjort eit viktig arbeid for å halde i hevd både bygningsmassen, maskinene og kulturlandskapet vi forvaltar og som vi stolt viser fram til gjestane våre. 2018 var eit travelt år med høg aktivitet, og for fleire av avdelingane har besøkstalet auka vesentleg. Vi er representert i ulike nasjonale og lokale museumsfaglege nettverk, og fleire aktivitetar og tiltak vert gjennomførte i nært samarbeid med frivillige, lag og organisasjonar i lokalmiljøa.

MuHo femner over eit stort og mangfaldig område som strekkjer seg på tvers av fleire kommunar i Nordhordland i tillegg til Bergen. Musea våre er lokaliserte i Bergen, Osterøy, Lindås og Radøy, men vi utfører tenester for alle kommunane i Hordaland – både gjennom arbeidet til Bevaringstenestene og Kulturverntenesta i Nordhordland.

Føremålet til MuHo er at vi skal vere ein kultur- og naturhistorisk museums-organisasjon som driv bevaring, forskning, undervisning og formidling om kultur- og naturhistorie frå fortid til samtid, knytt til kulturlandskap, busettings- og bygningshistorie, nærings- og industriutvikling, sosialhistorie, samferdsle, migrasjon og kultur møteproblematikk i fortid og notid. Museumssenteret i Hordaland skal utføre fellestenester innan samlingsforvaltning for musea i Hordaland.

MuHo forvaltar nasjonale kulturminne som Salhus Tricotagefabrik og nasjonale kulturlandskap som Havrå – det første freda kulturmiljøet i Noreg – og kystlyngheiene på Lygra. Vi forvaltar desse viktige kunnskapsfelt knytt til kulturminnevern og skjøtsel av kulturlandskap gjennom høgt fokus på handlingsboren kunnskap og immateriell kulturarv.

BABETTES GJESTEBOD - stor suksess både på Sletta og på Lygra

2. VIKTIGE HENDINGAR I 2018

I februar var det premiere på framsyninga Migrasjon – tonane dei bar med seg over havet, som er utarbeidd av fylkesmusikar Reidun Horvei i samarbeid med Vestnorsk utvandringssenter. Etter premieren var Migrasjon på turné i Hordaland, før den i mai drog over til USA, til Seattle og Midtvesten for nye framsyningar og turné der.

Babettes gjestebod med Ragnhild Gudbrandsen frå Hordaland Teater vart sett opp med stor suksess både på Sletta og på Lygra. På Lyngheisenteret vart det invitert til eit stort gjestebod etter framsyninga. Her vart gjestene servert den same menyen som i framsyninga, men basert på lokale råvarer.

Norsk Trikotasjemuseum si aller første strikkebok, *Ruter og lus – retrostrikk frå Salhus Tricotagefabrik*, gjekk i trykken tidleg i august 2018. Boka er utgitt av Museumsforlaget, og fortel historia til Salhus Tricotagefabrik og klesproduksjonen ved fabrikkens, saman med flunkande nye oppskrifter på genserar, jakker, kjolar og interiørstrikk inspirert av fabrikkarkivet.

UiB har initiert eit internasjonalt prosjekt med forskning på arkeologisk materiale frå Borgund ved Ålesund. Osterøy museum deltek med rekonstruksjon av eit tekstilfragment. Dette året har det vore gjort førebudande arbeid med tanke på oppstart i 2019.

Den største nyvinninga på Bevaringstenestene er eit spesialbygd varmebehandlingskammer i konteinar til behandling av skadedyr i gjenstandar. Kammeret er finansiert med midlar frå Hordaland fylkeskommune (HFK). Konservatorane er i ferd med å teste ut at kammeret verkar som det skal, og vil varmebehandle ulike materiale for å undersøke korleis dei reagerer på behandlinga i

kammeret. Så langt ser dette svært lovande ut, og vi gler oss til å kunne flytte kammeret rundt på dei ulike musea slik at dei kan nytte det til behandling mot skadedyr i sine samlingar.

Oppstart av arbeidet med å få på plass ein skjøtselsplan for Havrå er ein milestolpe for oss, for grunneigarane og dei ulike forvaltningsnivåa. Dette er det første dokumentet som gjev ei klar føring knytt til dei ulike områda på garden, for å verne dei verdiane ein finn der av natur- og kulturarv. For å klare å ta vare på dei materielle og immaterielle verdiane i dette kulturbiologiske systemet er det ein absolutt føresetnad at planen vert presis, klar og tydeleg forankra i dei ulike lover. Om alt går etter planen vil arbeidet vera avslutta i løpet av 2019, for deretter å verta implementert.

RUTER OG LUS
Boka med retrostrikk i frå Salhus Tricotagefabrik blei lansert hausten 2018.

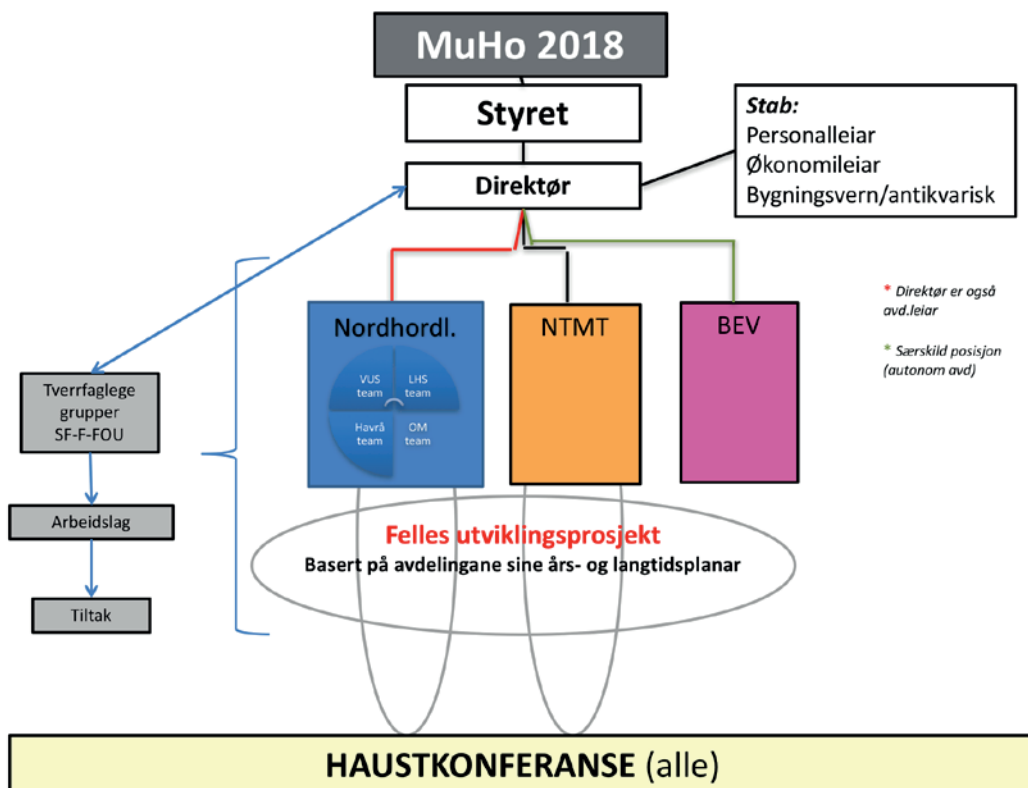
3. NØKKELTAL OG BESØK

Museumssenteret i Hordaland har 5 besøksstadar i tillegg til Bevaringstenestene, som primært ikkje driv med formidling. Alle besøksstadane ligg utanfor Bergen og vi merkar konkurransen frå musea som ligg meir sentralt til. Derfor har vi også i 2018 arbeidd strategisk med å knyte til oss publikum. Små endringar gjev likevel relativt store utslag på statistikken. Havrå har fokus på landskapsvern og immateriell kulturarv og har restriksjonar på besøk grunna fare for slitasje, smitte og av omsyn til dei som bur i tunet. Både Havrå og Bevaringstenestene har hatt

eit lågt, men jamt besøkstal dei siste 5 åra. Osterøy museum sitt besøkstal er stabilt, det same gjeld for Lyngheisenteret. Vestnorsk utvandringssenter har hatt ein markant auke i besøkstalet det siste året, særleg av lokalbefolkninga og familiar. Norsk Trikotasjemuseum har dei siste 5 åra hatt ein jamn auke og passerte 8000 for første gong i 2018, m.a. grunna populære arrangement som Bergen Strikkefestival og ein auke i turistar og lokale museumsgjestar.

	2018	2017	2016	2015
Tal på besøk	28 903	26 629	25 997	24 418
Årsresultat*	-356	834	1 060	1 389
Eigenkapital*	20 457	20 181	19 347	18 287
Faste tilsette	45	43	40	38
Årsverk (faste)	35,8	35,5	40,2	39,0
Tal årsoppg. til lønsmottakar	127	135	137	128
Sjukefråvær	1,56 %	5,15 %	4,95 %	4,76 %

* Tal i tusen kr

4. ORGANISASJON

Vi har lagt bak oss det andre året etter at dei fire avdelingane i Nordhordland vart slått saman til ei avdeling. Organiseringa skulle etter planen vorte evaluert innan utgangen av 2018, men grunna direktørskifte (direktøren har òg fungert som avdelingsleiar for Nordhordlandsavdelinga i denne perioden) vart evalueringa

utsett til 2019. Direktør Atle Ove Martinussen sa opp stillinga si frå 01.09. d.å. og det vart sett i gang ein prosess ved hjelp av eit rekrutteringsbyrå for å få på plass ein ny direktør. I mellomtida har personaleiar Aud Mari Eitrheim vore konstituert i stillinga som direktør.

5. STYRET

Styremedlem	Oppnemnt av
Nils Marton Aadland – styreleiar (vara: Tove Kristin Sleire Tistel)	Hordaland fylkeskommune
Kari Foseid Aakre (vara: Sara Hamre Sekkingstad)	Hordaland fylkeskommune
Liv-Wigdis Løvvik tom. 26/11/Henry Berg (vara: Henry Berg tom. 26/11/Linda Lein)	Bergen kommune
Øyvind Helland Oddekalv (vara: Tom Kristian Thorsen)	Andre kommunar
Tone Hellesund (vara: Svein Ivar Angell)	Universitetet i Bergen
Nikolai Rypdal Tallaksen (vara: Ingrid Haugrønning)	Tilsette

6. PERSONALE

Stiftinga hadde 45 faste tilsette i meldingsåret og 35,81 årsverk. Av desse er 22,63 årsverk kvinner og 13,18 menn. I tillegg har vi hatt mellombelse prosjektilsette, vikarar og personar på tiltak. Styret har 6 medlemer fordelt med 2 kvinner og 4 menn.

I oktober gjennomførte vi ei 2-dagars personalsamling på Solstrand Hotel på Os med fokus på psykososialt arbeidsmiljø. Samlinga vart gjennomført i nært samarbeid med fagorganisasjonane og takka vere tilskot både frå Forskerforbundet og Virke.

Helse, miljø og tryggleik

MuHo er ei IA-verksemd (IA = inkluderande arbeidsliv) og legg til rette for arbeidstrening og praksisplassar for personar frå NAV der det er mogleg.

MuHo har avtale med Volvat om helsekontroll for alle tilsette. I 2018 fekk alle tilsette over 45 år og tilsette med særleg risikofylt arbeid tilbod om ein slik kontroll.

Vi har hatt to møte i AMU i løpet av året og har handsama ti saker. I tillegg hadde vi fem samrådsmøte (partssamansett utval). Det årlege kurset i bruk av hjartestartar og førstehjelp vart gjennomført før sesongstart.

Sjukefråværet var på 1,56 % dette året (5,15 % i 2017). Vi har med andre ord eit rekordlågt sjukefråvær. Dei siste åra har vi hatt fleire langtidsfråvær som hadde si årsak i skadar (utanom arbeidstid) og langtidssjukdom, og det har vi vore så heldige å unngå i 2018. Det vart ikkje registrert alvorlege skadar eller ulukker i løpet av året.

7. ØKONOMI

Årsrekneskapen til Stiftinga Museumssenteret i Hordaland er avlagt etter rekneskapslova sine reglar for små føretak og under føresetnad om fortsett drift. Årsresultatet for 2018 syner eit underskot på 355 784 kr. Dette er likevel betre enn budsjettet. Vi har ein gledeleg auke i driftsinntektene på om lag 3,2 mill. frå 2017 til 2018. Auken kom som følge av stor aktivitet på dei ulike avdelingane.

I 2018 utgjorde løns- og pensjonskostnadene 66,4 % av dei totale driftskostnadane. Tilskota til ordinær drift har ikkje auka i takt med korkje KPI eller løns- og prisvekst. Dette vil bli ei større og større utfordring i åra framover dersom ikkje dei ordinære rammene blir auka.

Plan for eigeninntening 2018–2025 vart utarbeidd i 2017 og vart sett i verk i 2018. I 2018 hadde vi eigeninntekter på 17,4 % av dei totale inntektene. Dette syner at vi er på god veg til å nå målet på 20 % innan 2025.

Likviditeten er for tida god. Gjennom fleire år har vi opparbeidd ein opptent eigenkapital på 12,8 mill. Av dette er 1,3 mill. sett av til framtidig vedlikehald av bygg.

8. FORVALTNING

IMMATERIELL KULTURARV

Tekstilprosjektet «Ein brun tråd», eit samarbeid mellom Osterøy museum, Hardanger og Voss museum og Sunnhordland museum og finansiert gjennom Museumsløft-midlar frå HFK, vart gjennomført i 2018. I prosjektet vart det m.a. arbeid med ein felles strategi for musea i Hordaland innan den tekstile kunnskapsarven, og utvikla eit kurstilbod for museumstilsette, slik at kunnskapen til tekstilhandverkaren ved avdelinga vert gjort tilgjengeleg for andre museum.

På Treskoverkstaden i Hosanger har Osterøy museum arbeid vidare med treskoproduksjonen og særleg med formidling til skulen. Osterøy museum og Lyngheiseret har eit tett samarbeid med Brørvikskuta, m.a. om formidlingsstiltak retta mot barn og om bruken av den gamle frakteskuta.

Emigrantvisene i framsyninga Migrasjon representerer forvaltning og formidling av immateriell kulturarv. Som førebuing til framsyninga vart det gjort søk og funn i arkivmateriale etter gamle tekstar og melodiar knytt til utvandringa frå Noreg til Amerika. Desse er no pusta liv i, slik at vi igjen får høyre tonane dei bar med seg over havet.

Lyngheiseret og Havrå forvaltar nasjonal kompetanse knytt til tradisjonell drift og forvaltning av sine kulturlandskap. Vi har mykje dokumentasjon av og forskning på den tradisjonelle drifta. Målet er å halde kulturlandskapet i hevd tufta på denne kunnskapen. Vi held kurs i ulike arbeidsprosessar knytt til landskapskjøtsel, åkerdrift og byggeskikk. Den heilskapleg kunnskapen om ressursforvaltninga i dei gamle driftsmåtane er høgst aktuell i dagens debatt om miljø, global oppvarming og matproduksjon.

GJENSTANDAR

I 2018 har det vore arbeid med innsamlings- og dokumentasjonsplan for MuHo. I samband med endra publisering til DigitaltMuseum har vi i 2018 gått gjennom alle gamle gjenstands- og fotoregistreringar. Revideringsarbeidet avdekkar ein del feil, noko som har ført til lågare tal digitaliserte/publiserte objekt.

På Osterøy museum har vi starta opp ei fullstendig omorganisering av tekstilmagasinet. I denne prosessen vert det også lagt grunnlag for å kunne prioritere i samlingane og lage eit studiemagasin.

Vi tok i 2018 i bruk Primus (samlingsforvaltningssystem) for historielag i Ådnatun og har gjennom utprøving lagt til rette for at andre historielag kan ta løysinga i bruk.

Nye tresko laga på Treskoverkstaden i Hosanger – del av formidlinga til Osterøy museum

Landskapskjøtsel i bratte bakkar på Havrå

BYGG OG ANLEGG

Del 2 av prosjektet «Museumsløftet», som MuHo har hatt ansvar for, vart avslutta i 2018. Gjennom dette arbeidet har vi fått eit dokumentert oversyn over vedlikehalds- og restaureringsbehovet for den totale bygningsmassen som vert forvalta av dei konsoliderte musea i Hordaland.

Vi har revidert alle sikringsplanane i 2018 og har søkt om sikringsmidlar i 2019 i tråd med planane.

På Osterøy museum har vi sett opp ein revegard i friluftsmuseet. Dette er del av arbeidet med dokumentasjon av den lokale pelsdyrdrifta.

Vestnorsk utvandringssenter har utfordringar knytt til innglasinga av Nybyggargstova, som vart gjennomført som eit tiltak mot fukt, vær og vind. Glaspanela vert øydelagde. Erfaringar viser at vi må tenkje nytt omkring denne måten å bevare bygningen frå 1869 på. Freding av Salhus Tricotagefabrik var eit av dei større prosjekta i 2018, med synfaringar og innhenting av diverse informasjon som vart oversendt til Riksantikvaren. Vi har arbeidd med dokumentasjon av bygg og anlegg i Primus og som forarbeid til freding av anlegget. Riksantikvaren løyva midlar til eit istandsetting- og restaureringsprosjekt i golvet i underetasjen i fabrikkbygget frå 1910. Då vi fjerna det opphavlege golvet vart vi ekstra takknemlege for ekstramidlane: det var store kompresjons- og belastningsskadar på golvbjelkane. Arbeidet må òg sjåast som eit viktig sikringstiltak.

KULTURLANDSKAP

Lynghesenteret sine samlingar er kulturlandskapet og lyngheiene på Ytre Lygra. For å ivareta samlingane har vi ei aktiv drift tufta på tradisjonelle metodar, gjennom beiting med gamalnorsk sau og vestlandsk fjordfe / vestlandsk raudkulle, brenning og slått av lyng, rydding av kratt og skog. Drifta er i eit nært samarbeid med grunneigarane på Ytre Lygra. Gjennom forskning i samarbeid med Bioforsk og UiB samlar vi kunnskap om det kulturbiologiske systemet knytt til lyngheiene og husdyra i dette landskapet. Kulturlandskapet på Havrå er eit av dei mest verdifulle i Noreg. Med freding etter §20 i Kulturminnelova og plass på lista over UKL (Utvalgte kulturlandskap) i Noreg sit MuHo med eit nasjonalt ansvar. I tillegg kjem kulturavhengige naturtypar som haustingsskogen, lauvenga og slåttemarkene, som har status kritisk truga på Rødlista. Det er berre gjennom praktisk skjøtsel, der beiting med sau og storfe er heilt avgjerande, at vi klarar å hindre ytterlegare tap av biologisk mangfald. Den siste registreringa som var gjort i 2017, teiknar ikkje eit positivt bilete. Det må satsast mykje meir på praktisk skjøtsel tufta på stadeigen metode dersom vi skal klare å stoppe, og aller helst snu utviklinga. Vi vonar at skjøtelsplanen vil verte eit viktig styringsdokument for alle, på alle nivå. Gjennom å syte for kontinuitet ved å sikre MuHo/Havrå dei midlane som trengst for å redde denne natur- og kulturarven, oppfyller vi både Unesco sine krav til materiell og immateriell kulturarv, og måla i Biokonvensjonen.

Lyngebrenning på Lynghesenteret

Konservering av isbjørnskinn for Gamlehaugen. Før og etter konservering av kjeven.

FELLESTENESTER FOR MUSEA I HORDALAND

2018 starta med akutt behov for hjelp til Sunnhordland museum, som hadde hatt flaum i magasinet. Vi reiste til Stord i fleire omgangar for å gje praktisk hjelp.

I 2018 er det flytta inn 1264 gjenstandar i fellesmagasinet og 11 er tatt ut. Det har skapt høg aktivitet i Revitaavdelinga, der alt skal tilstandsvurderast, reingjerast, fotograferast og pakkast for magasin. Bevaringstenestene har ein fast avtale med KODE om kjøp av konserveringstenester. I 2018 har vi utført både konserveringsarbeid, tilstandsvurderingar og synfaringar. Det er òg utarbeidd ein beredskapsplan for Bevaringstenestene, planen er utarbeidd både engelsk og norsk. Vi tek sikte på å handsame planen i styret i 2019.

Brukarforum er eit viktig samarbeidsorgan mellom musea og Bevaringstenestene, samansett av ein representant frå kvart av dei konsoliderte musea i fylket, ein representant frå HFK og Bevaringstenestene. Her får musea orientering om drifta av fellestenestene og kan kome med innspel til nye tiltak. Samlingsrådet er eit felles organ for dei som har ansvar for samlingsforvaltninga ved musea i Hordaland. Saker som har vore drøfta er tematisk ansvarsfordeling, utfordringar med Primusdatabasen, drift og organisering av det nye mobile varmekammeret, nytt fellesmagasin, søknad om midlar til fellestiltak innan samlingsforvaltning og informasjon om avdelinga sitt tilbod til musea.

9. FORMIDLING

I Rådhuset på Vestnorsk utvandringssenter opna utstillinga Den vanskelege reisa – utan koffert, men med mykje bagasje... Utstillinga eit resultat av prosjektet «Amerikakoffert» (ein del av Museumsforbundet sitt program Inkluderande museum): ein workshop med åtte deltakarar frå introduksjonsprogrammet for flyktingar. Vestnorsk utvandringssenter ønskjer å formidle etter metoden levande museum, der menneske i tidsriktige drakter og gjeremål er med å gje publikum ei større oppleving og forståing av korleis livet kan ha arta seg mellom bygningar og gjenstandar. Publikum kan sjølv sjå, kjenne og ta aktiv del i aktivitetar og gjeremål. Nytt av året var utekino, der Prærielandsbyen var ei populær ramme kring filmene.

I tidsriktige drakter på Vestnorsk utvandringssenter

Bergen strikkefestival på Norsk Trikotasjemuseum

Osterøy museum opna kunstinstallasjonen «Sprang». Dette er ei ny formidlingsform der vi ser kulturhistoriske tradisjonar gjennom kunstuttrykk. Vi har også fått eit viktig resultat i målretta arbeid mot skulen og auka skulebesøk i museet på Gjerstad og treskofabrikken i Hosanger. På Osterøy museum har vi også ei stor kursverksemd, m.a. knytt til oppstadvev, handtering av ull, tekstilkunnskap og -teknikkar. Kursa utgjer etter kvart eit viktig nettverk for handverksinteresserte.

Lynghesenteret formidlar kunnskapen om skjøtsel og drift av kystlyngheiene gjennom praktisk deltaking i drifta, m.a. gjennom sauesanking og opplæring i tradisjonelle driftsmåtar både inne og ute. Lynghesenteret er også ein viktig arena for formidlinga til UiB og andre forskingsmiljø og utdanningsinstitusjonar. Lynghesenteret har eigne undervisningsopplegg for grunnskulen og den vidaregåande skulen. I samarbeid med Brørvikskuta har vi eit kulturhistorisk undervisningsopplegg for grunnskulen i Nordhordland over 3 dagar.

Havrå nyttar mest formidlingsressursar på undervisning, særleg gjeld dette vidaregåande skular, UiB og høgskular. Det er gledeleg at til dømes dei som skal arbeide innanfor jordskifte etter fullført utdanning, kjem til oss kvart år. 6. klasse ved Haus barneskule har delteke under slaktinga av to sauar heilt fram til ferdig vaska tarmar.

Vi har hatt to kronikkar på trykk i 2018: «Innenfor husets fire vegger» (Nationen) og «Gir frøhvelv falsk trygghet» (Morgenbladet). Norsk Trikotasjemuseum passerte 8000 besøkande i 2018. Publikum kjem til oss for å lære om tekstilindustri og industriarv. Utstillingane i Galleri Salhus er òg viktige. Tilbod om museumsbutikk og kafé, saman med alle arrangementa, bidreg til å gje publikum eit fullverdig museumsbesøk. Under Bergen Strikkefestival 2018 fann 1565 besøkande vegen til museet i løpet av dei tre dagane, og vi slo dermed besøkstalet frå i fjor. Vi hadde heile 33 utstillarar, 19 kurs, 9 foredrag og 3 konsertar på programmet.

Bevaringstenestene har gjennomført heile seks vellukka kurs i handtering og pakking av tekstilar. Vi har fått svært gode tilbakemeldingar frå dei som har delteke. Alle musea har fått tilbod om kurs i helsefarlege stoff i samlingane, integrert skadedyrkontroll og kurs i såkalla «housekeeping», som er tiltak for å bevare gjenstandar som er utstilte som del av eit historisk interiør.

På NKF-IS sin kongress Cultural heritage facing catastrophe: prevention and recoveries i Reykjavik september 2018 hadde Bevaringstenestene ein posterpresentasjon om beredskapsplanar.

10. FORSKING

Forskningsplan for MuHo 2018–2023 vart vedteken av styret i mai 2018. Det er lagt ned eit stort arbeid på tvers av organisasjonen for å få denne planen i hamn.

Norsk Trikotasjemuseum har tilsette som har teke faget MUSE 621 ved Universitet i Bergen. Det nasjonale museumsnettverket Nettverk for arbeidarkultur og arbeidslivshistorie fekk midlar frå Kulturrådet til eit forskingsprosjekt om deltidsarbeid i 2018. Tilsette ved trikotasjemuseet deltek (treårig prosjekt: 2019–2021).

UiB har initiert eit internasjonalt prosjekt med forskning på arkeologisk materiale frå Borgund ved Ålesund. Osterøy museum deltek med rekonstruksjon av eit tekstilfragment. Dette året har det vore gjennomført ein forstudie og vi har hatt ein posterpresentasjon på ein konferanse ved UiB. Dei dendrokronologiske undersøkingane, årringsdatering av trebygningar, og arbeidet med dendrokronologisk grunnkurve for Vestlandet, som er utført av bygningsvernkonsulenten vår, er viktig grunnlag for vidare forskning. Det same gjeld arbeidet som vert gjort på Havrå med å kartlegge gjenbruksmateriale.

*«ENHANCING LOCAL WOOL VALUE-CHAINS IN NORWAY: KRUS»
– workshop og utstilling på Lyngheiseret*

Lyngheiseret er med i forskingsprosjektet «Enhancing local wool value-chains in Norway: KRUS» som er leia av Statens institutt for forbruksforskning. Målet er å undersøke og sjå potensiale og moglegheiter for grøn vekst gjennom lokalt forankra verdikjeder. Ei av desse verdikjedene er ull frå gamalnorsk sau (villsau). Lyngheiseret er òg med i «LandPress», eit forskingsprosjekt i regi av Institutt for biologi ved UiB som har gått over fleire år. Prosjektet studerer korleis klima- og bruksendringar påverkar biologisk mangfald og naturgode i norske kystlyngheier.

Oppstadvev på Osterøy museum

11. FORNYING

Nytt i 2018 var å delta i arbeidsgruppa til MuseumsLosen, ein ny nettportal som er utvikla for å gjere det lettare for lærarar å finne rett undervisningsopplegg for sin klasse. Det har vore samlingar der vi har diskutert strategi, innhald og korleis ein best skal formulere seg for å selje sitt opplegg til skulane. Nettstaden vart lansert ved skulestart 2018 og har i skrivande stund 100 tilbod til klassar og barnehagar frå fleire landsdelar: <https://mulo.no/>

Osterøy museum har delteke i førebuaende EØS-møte med tanke på internasjonalt prosjektsamarbeid. Vi har også arbeidd vidare med internasjonale kontaktar innan tekstilfeltet og samarbeidd med ein amerikansk vevar og tekstilforskar og Vesterheim-museet i Decorah, USA.

Lyngheiseret deltek i nasjonale og internasjonale nettverk ang. kulturlandskap og lyngheiforvaltning. Saman med KRUS-prosjektet har vi arrangert ein internasjonal workshop på Lyngheiseret i mai med fokus på lokal ull og tekstilproduksjon i eit berekraftperspektiv.

Salhus Tricotagefabrik har ein stor maskinpark og i fleire år har Norsk Trikotasjemuseum produsert «Salhusgensaren» for sal. I 2018 etablerte vi kontakt med ein profesjonell designarar som skal designe nye mønster for fornying av vareutvalet i museumsbutikken.

Utgreiing av nytt fellesmagasin for musea i Hordaland har hatt høg prioritet dette året. I mars vart det sendt ein statusrapport for til Hordaland fylkeskommune, som inneheld svar på dei seks utfordringane som vart stilt i tildelingsbrevet; 1. Publikumsmagasin, 2. Fellesmagasin for kommunale og private samlingar, 3. Konserveringstenester, 4. Dagens fellesmagasin, 5. Dei lokale magasinane ved musea, 6. Handtering av ulike stoff og tekniske løysningar for insektsanering. Status for prosjektet vart lagt fram i møte med fylkeskultursjefen i mai. Sluttrapporten frå prosjektet er nesten ferdig og klar for politisk handsaming. Vi har òg sendt innspel til Bergen kommune sin Kulturarenaplan om planane for nytt fellesmagasin.

Våren 2018 fekk vi eit varmekammer i ein flyttbar konteinar. Kammeret skal nyttast til insektsanering og er eit godt supplement til frysebehandling av gjenstandar. Framleis er vi i utprøvingfasen,

men vi har så vidt starta å ta kammeret aktivt i bruk for museumsgjenstandar.

Hausten 2018 var vi representerte på ein internasjonal workshop i Lisboa, der temaet var reorganisering av museumsmagasin. Kurset var eit samarbeid mellom ICCROM og Museu de Lisboa (Bymuseet i Lisboa). ICCROM er ein kulturarvsinstitusjon under UNESCO, og arrangerer forskingsprosjekt og diverse kurs om bevaring av kulturarven i alle verdsdelar.

Kurset gjekk ut på å lage ein plan for omorganisering av magasin, og deretter gjennomføre denne planen. Vi ønskjer å tilby dette som ei ny teneste til musea. I samarbeid med Bymuseet i Bergen har vi fått 700 000 kr i tilskot frå fylkeskommunen og skal gjennomføre ei omorganisering i magasinet på Hordamuseet. Det er meininga at dette prosjektet skal ha overføringsverdi til andre museum i fylket.

12. MUHO SOM SAMFUNNSAKTØR

Gjennom prosjektet «Amerikakoffert...» har vi gjort samtidsdokumentasjon av flyktningar si reise frå heimlandet. Dette er med å gje ei forståing av dagens situasjon. Vi har også hatt omvisingar for innvandrargrupper for å gje dei ei forståing av landet dei har kome til.

Osterøy museum har hatt som mål å setje kulturarven i nye samanhengar gjennom internasjonalt arbeid, samarbeid med nye aktørar og gjennom nye formidlingsformer. Dette året har vi starta eit samarbeid med UiB gjennom eit forskingsprosjekt, opna ein kunstinstallasjon på museet som set tradisjonar i ein ny samanheng og vi utforskar vidare internasjonalt samarbeid. Vi er aktive også utanom museet sin tradisjonelle arena i møte med brukarane gjennom Kulturverntenesta, og vi har eit aktivt samarbeid med frivillig sektor.

Norsk Trikotasjemuseum viste fotoutstillinga Working Poor Road Trip av Søren Zeuth og Peter Rasmussen i 2018. Utstillinga fokuserte på kva som skjer i Europa i dag: nedbygginga av arbeidstakarar sine rettar i arbeidslivet, og fekk stor merksemd i media. Bergens Tidende vurderte utstillinga og gav ho 6 av 6 hjarte. I tillegg fekk utstillinga to-siders omtale både i Klassekampen og i Bergensmagasinet og omtale i bladet Psykisk helse.

Det er stor etterspørsel etter kompetansen og erfaringane frå Lyngheisenteret innan kontrollert lyngbrenning og beiting av kystlynghei frå forvaltninga på alle nivå, private grunneigarar og andre aktørar som driv med aktiv skjøtsel av kystlyngheier. Nytt av i år er at vi i større grad enn før blir spurt om råd om oppfølging etter brann. Gjennom fleire ulike samarbeidsprosjekt som Lygra Mat, Ullklynga i Nordhordland, og prosjekt Villsau er vi med å setje fokus på tradisjonskunnskap og berekraftig bruk av lokale ressursar i eit framtidsperspektiv.

Working Poor Road Trip – Utstillingsopning på Norsk Trikotasjemuseum:

Havrå kan få ei viktigare rolle i framtida med tanke på mattryggleik og klima. Forskarar som arbeider med å få fram plantar som vil tåle endra temperaturar og nedbør, er heilt avhengige av å ha gamle genressursar til rådvelde, i tillegg til den praktiske kunnskapen knytt til skjøtsel. Dette er bakteppet når vi har omvisingar, skriv kronikkar, underviser eller tek del i ulike faglege samanhengar der omgrep som samlingsforvaltning, genressursar, kulturminnevern m.m. er tema.

Beveringstenestene arrangerte ein temadag om kriseberedskap for Felles beredskapsgruppe for arkiv og museum i Hordaland. Vi hadde invitert føredragshaldarar som har opplevd brann, innbrot og flaum til å fortelje om korleis dei var førebudd når krisa råka museet og om arbeidet i etterkant. Vi fekk høyre om eit museum som har store brannøvingar som involverer brannvesenet og heile personalet. Vi fekk òg tips og råd til å utarbeide beredskapsplanar for friluftsmuseum. Det er viktig med slike seminar for å utvikle kompetansen i gruppa og for å bygge nettverk mellom medlemmane.

ARBEID I MUSEUMSREGIONEN

Hovudaktiviteten til Kulturverntenesta ligg innan feltet bygningsvern og speglar den lokale aktiviteten i regionen. Tenestene har dei siste åra vorte tilpassa denne situasjonen slik at både museums- og bygningsverntenesta fritt kan brukast i kommunane Austrheim, Fedje, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen og Radøy.

KULTURVERNTESTA: Vøling av grind i steinløe på Øvre Tveiten - Radøy kommune

«AMERIKAKOFFERT» – workshop i regi av Vestnorsk utvandringssenter med deltakarar frå introduksjonsprogrammet for flyktingar

Museumstenesta: Det har vore arbeid i lang tid for å få til ei Primus-løysing for historielag, noko som fall på plass i 2018. Vi ser dette som det viktigaste tiltaket for å sikre kunnskapen i dei private samlingane i regionen og gjera denne tilgjengeleg. Løysinga er utprøvd og det er inngått avtale med Lindås sogelag.

Bygningsvern: Hovudaktiviteten har vore i tråd med måla med tenesta: rådgjeving og rettleiing til private og kommunar i Nordhordland. Det dreiar seg om arkitektfaglege spørsmål om eldre bygningar, dokumentasjon av bygningar eller kulturmiljø, finansiering av tiltak og arbeid med søknadar. Det er flest private som etterspør tenestene og det fordeler seg over heile regionen. Vi ser likevel tydeleg mest aktivitet i dei kommunane som har kulturminneplanar og aktive kulturleiarar. I samarbeid med Radøy kommune og Nordhordlandskart har vi sidan 2017 kartfesta og registrert jordkjellarar.

13. FRIVILLIG ARBEID

Det frivillige arbeidet som vert utført ved fleire av musea våre er særskilt viktig.

For Osterøy museum er frivillige ein avgjerande og viktig del av ressursane som gjer at vi kan gjennomføre aktivitetar og planar. Det gjev oss også god forankring i lokalmiljøet og det sikrar oss eit nettverk for vidareføring av kunnskapsarven.

Venner av Vestnorsk utvandringssenter stiller alltid opp, både ved arrangement og anna formidling. Dei tek dessutan del i dugnadsarbeid knytt til vedlikehald og uteområdet. ●

RSM Norge AS

Strandavegen 11, 5705 Voss
Boks 136, 5701 Voss
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 56 52 04 00
F +47 56 52 04 01

www.rsmnorge.no

Til styret i
Stiftinga Museumssenteret i Hordaland

Uavhengig melding frå revisor

Uttale om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Me har revidert Stiftinga Museumssenteret i Hordaland sitt årsrekneskap som viser eit underskot på kr 355 784. Årsrekneskapet er samansett av balanse per 31. desember 2018 og resultatrekneskap for rekneskapsåret som er avslutta per denne datoen og notar til årsrekneskapen, samt eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er det vedlagte årsrekneskapen gjeve i samsvar med lov og forskrifter og gjev eit rettvise bilete av selskapet si finansielle stilling per 31. desember 2018 og av resultat for rekneskapsåret som er avslutta per denne datoen i samsvar med reglane i rekneskapslova og god rekneskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Me har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, inkludert dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter i samsvar med desse standardane står skreve i Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen. Me er uavhengige av selskapet slik det er pålagt i lov og forskrift, og har utøvd våre andre etiske forpliktingar i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Anna informasjon

Leiinga er ansvarleg for anna informasjon. Anna informasjon gjeld årsmelding, men gjeld ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje anna informasjon, og me attesterer ikkje anna informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lesa anna informasjon med det føremål å vurdere om det føreligg vesentleg inkonsistens mellom anna informasjon og årsrekneskapen, kunnskap me har opparbeida oss under revisjonen, eller om den tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom me konkluderer med at anna informasjon inneheld vesentleg feilinformasjon er me pålagt å rapportera det. Me har ingenting å rapportera i denne samanheng.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar (leiinga) er ansvarleg for å utarbeida årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, samt at det gjev eit rettvise bilete i samsvar med reglane i rekneskapslova og god rekneskapsskikk i Norge. Leiinga er også ansvarleg for slik intern kontroll som dei finn naudsynt for å kunna utarbeida eit årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som fylgje av misleghald eller feil.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/ is a member of Den norske Revisorforening.

Revisjonsmelding 2018 Stiftinga Museumssenteret i Hordaland

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen må leiinga ta standpunkt til selskapet si evne til framleis drift og opplysa om tilhøve som har innverknad for framleis drift. Føresetnaden om framleis drift skal leggast til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil verta avvikla.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå rimeleg tryggleik for at årsrekneskapen som totalt ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som fylgje av misleg framferd eller utilsikta feil, og å gje ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Rimeleg grad av tryggleik er ei høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, samt ISA-ane, alltid vil avdekka vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som fylgje av misleg framferd eller utilsikta feil. Feilinformasjon vert vurdert som vesentleg dersom den enkeltvis eller samla med rimelig grad kan forventast å påverka økonomiske avgjerder som brukarane føretekk basert på årsrekneskapen.

Som del av revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, samt ISA-ane, utviser me profesjonelt skjønn og profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- skal me identifisera og vurdere risikoen for vesentleg feilinformasjon i rekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller utilsikta feil. Me utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtera slike risiko, og innhentar revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som fylgje av mislig framferd ikkje vert avdekka, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast utilsikta feil, sida misleg framferd kan vera samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar eller overstyring av intern kontroll.
- skal me opparbeida oss ei forståing av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforma revisjonshandlingar som er hensiktsmessige etter omstenda, men ikkje for å gje uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet si interne kontroll.
- skal me evaluera om dei rekneskapsprinsippa som er nytta er hensiktsmessige og om dei rekneskapsestimat som er nytta og tilhøyrande noteopplysningar utarbeida av leiinga er rimelege.
- skal me konkludera på hensiktsmessigheten av leiinga si bruk av framleis drift-føresetnaden ved utarbeidinga av rekneskapen, basert på innhenta revisjonsbevis, og om det føreligg vesentleg usikkerheit knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape vesentleg tvil om selskapet si evne til framleis drift. Dersom me konkluderer med at det eksisterer vesentleg usikkerheit, vert det krevd at me i revisjonsmeldinga gjev merksam på tilleggsopplysningane i rekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at me modifierer vår konklusjon om årsrekneskapen. Våre konklusjonar er basert på dei revisjonsbevis som er innhenta inntil datoen for revisjonsmeldinga. Etterfylgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føra til at selskapet ikkje held fram med drifta.
- skal me evaluera den samla presentasjonen, strukturen og innhaldet, inkludert tilleggsopplysningane og om årsrekneskapen utgjer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gjev eit rettvisebilde.

Me har kontakt med styret blant anna om planlagt omfang av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Me utvekslar også informasjon om vesentlege tilhøve som me har avdekka under revisjonen, samt om eventuelle vesentlege avvik i den interne kontrollen.

Uttale om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsrekneskapen som skildra ovanfor, og dei kontrollhandlingar me har funne naudsynt i samsvar med internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenkla revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner me at leiinga har oppfylt si plikt til å syrgja for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsikk i Norge.

Konklusjon om utdelingar og forvalting

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er skildra ovanfor, og kontrollhandlingar me har funne naudsynte etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, meiner me at stiftinga er forvalta og utdelingar er føreteke i samsvar med lov, stiftinga sitt føremål og vedtektene elles.

Voss, 13. februar 2019

RSM Norge AS

Åse Steen-Olsen
Statsautorisert revisor

Stiftinga Museumssenteret i Hordaland

Resultatrekneskap 2018

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2018	2017
Offentlege tilskot		35 331 511	32 607 073
Andre inntekter		7 581 293	6 903 372
Sum driftsinntekter		<u>42 912 804</u>	<u>39 510 445</u>
Varekostnad		1 247 897	978 963
Lønskostnader m.m.	2	29 018 388	25 311 096
Avskrivning på driftsmidlar	5	169 566	150 721
Andre driftskostnader	2	13 248 408	12 449 492
Sum driftskostnader		<u>43 684 260</u>	<u>38 890 272</u>
Driftsresultat		<u>-771 455</u>	<u>620 173</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Andre renteinntekter		153 873	228 716
Andre finansinntekter	2	485 891	285 432
Andre rentekostnader	7	224 092	300 598
Resultat av finanspostar		415 672	213 550
Ordinært resultat før skattekostnad		-355 784	833 723
Ordinært resultat		<u>-355 784</u>	<u>833 723</u>
Årsresultat	4	<u>-355 784</u>	<u>833 723</u>
Som vert nytta slik:			
Avsett til anna eigenkapital		0	-833 723
Overført frå anna eigenkapital		355 784	0
Netto		<u>-355 784</u>	<u>833 723</u>

Stiftinga Museumssenteret i Hordaland

Balanse pr 31.12.2018

Eiga	Note	2018	2017
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Museumsbygg	5	14 938 688	12 571 396
Veteranbåt	5	23 968	30 535
Inventar, bilar m.m	5	406 763	196 296
Sum varige driftsmidler		<u>15 369 419</u>	<u>12 798 227</u>
Aksjar og fordringar			
Aksjar	6	70 000	70 000
Andre fordringar	2	1 286 103	103 950
Tilgode tilskot		135 329	775 000
Sum aksjar og fordringar		<u>1 491 432</u>	<u>948 950</u>
Sum anleggsmidler		<u>16 860 851</u>	<u>13 747 177</u>
Omlaupsmidler			
Lager av varer		<u>611 705</u>	<u>630 740</u>
Fordringar			
Kundefordringar		1 528 766	2 675 944
Andre fordringar		81 472	1 548
Sum fordringar		<u>1 610 238</u>	<u>2 677 492</u>
Bankinnskot, kontantar o.l.	3	<u>19 598 394</u>	<u>18 842 567</u>
Sum omlaupsmidler		<u>21 820 337</u>	<u>22 150 798</u>
Sum eiga		<u>38 681 188</u>	<u>35 897 975</u>

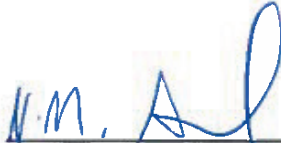
Stiftinga Museumssenteret i Hordaland

Balanse pr 31.12.2018

Eigenkapital og gjeld	Note	2018	2017
Bunden eigenkapital			
Grunnkapital		<u>7 660 715</u>	<u>7 660 715</u>
Sum bunden kapital		<u>7 660 715</u>	<u>7 660 715</u>
Opptent eigenkapital			
Anna eigenkapital		11 489 054	11 304 906
Fri EK vedlikehold bygg		1 307 211	1 214 944
Sum opptent eigenkapital		<u>12 796 265</u>	<u>12 519 850</u>
Sum eigenkapital	4	<u>20 456 980</u>	<u>20 180 565</u>
Gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjonar		66 196	110 521
Langsiktig gjeld	7	<u>1 427 984</u>	<u>0</u>
Sum anna langsiktig gjeld		<u>1 494 180</u>	<u>110 521</u>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 103 999	1 559 992
Skuldige offentlege avgifter		1 853 235	1 691 475
Periodisert tilskot		634 748	546 748
Anna kortsiktig gjeld		<u>13 138 045</u>	<u>11 808 674</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>16 730 027</u>	<u>15 606 889</u>
Sum gjeld		<u>18 224 207</u>	<u>15 717 410</u>
Sum gjeld og eigenkapital		<u>38 681 188</u>	<u>35 897 975</u>

Stiftinga Museumssenteret i Hordaland

Balanse pr 31.12.2018

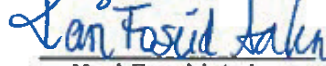

Nils Marton Aadland
Styreleiar

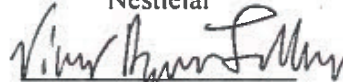

Tone Hellésund
Styremedlem

Salhus, 13.02.2019

Kari Foseid Aakre
Nestleiar

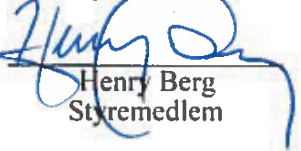
Nikolai Rypdal Tallaksen
Styremedlem

Aud Mari Eitrheim
Konstituert direktør

Øyvind H Oddekalv
Styremedlem

Henry Berg
Styremedlem

16. DETTE ER MUHO

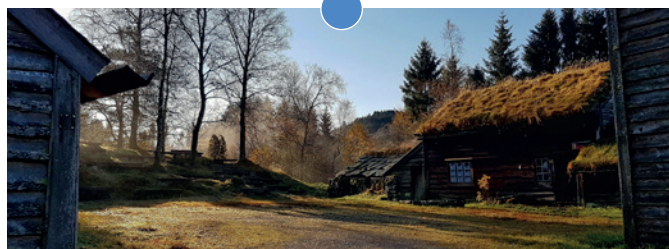
Bevaringstenestene er ei felles bevarings- og konserveringsteneste for dei konsoliderte musea i Hordaland. Avdelinga har ansvar for drift av eit fellesmagasin. I tillegg tek avdelinga betalte oppdrag for mellom anna Statsbygg, KORO, Riksantikvaren og norske museum. Avdelinga er eit stort konserveringsfagleg miljø med mellom anna tre tekstilkonservatorar, fire møbel- og gjenstandskonservatorar.

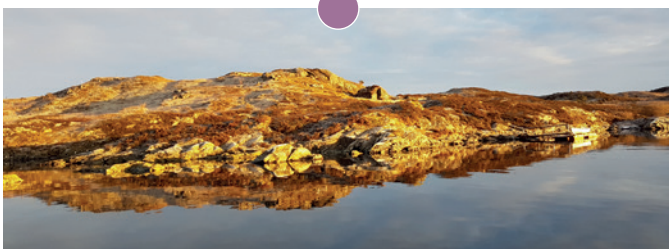
Vestnorsk utvandringssenter består av Emigrantkyrkja og Prærielandsbyen. Vi fokuserer primært på den norske utvandringa frå Noreg til Amerika på 1800- og 1900-talet, men historier om migrasjon og kultur møte i dagens samfunn er òg viktige å få fram. Vi driv dialog- og aktivitetsbasert formidling, gjerne som levande historie med drakter og rekvisittar som passar til tema og tid. Vi har ei digital utstilling om dagens flyktningar, i tillegg til dei faste utstillingane om den norske utvandringa.

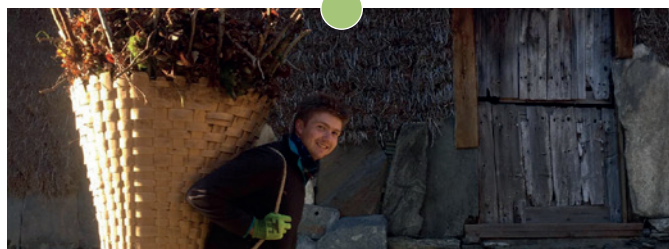
Norsk Trikotasjemuseum held til i industriminnet Salhus Tricotagefabrik (1859–1989). I tillegg til vern og formidling av Salhus Tricotagefabrik har museet eit nasjonalt ansvar for å ta vare på historia til og forske på den norske tekstilindustrien. Museumsgjestane er lokale og internasjonale, og kjem for å sjå på den unike maskinparken og høyre om tekstilindustrien. Saman med galleriet, museumsbutikken og kaféen gjev museet kunnskapsformidling og gode opplevingar.

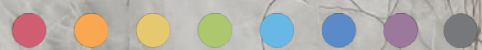
Osterøy museum er eit av dei eldste folkemusea våre, med store kulturhistoriske samlingar. Arkiv, gjenstandar, foto og bygningar fortel om livet på strilelandet. I dag har museet særleg fokus på handverk og småindustri og kunnskapsarven knytt til bruk av ull og oppstadvev, bygningshandverk og treskoproduksjon. Kulturverntenesta i Nordhordland skal hjelpe private eigarar og kommunane med spørsmål om forvaltning og formidling av verneverdige bygningar og kulturminne. Tenestene er gratis i kommunane Austrheim, Fedje, Lindås, Masfjorden, Modalen, Meland og Radøy.

Lyngheisenteret på Lygra er oppretta for å ta vare på kulturlandskapet på kysten og kunnskapen og tradisjonane knytt til dette landskapet. I samarbeid med lokale grunneigarar vert 1500 mål lynghei halde i hevd på autentisk vis. Lyngheiene er i dag ein utryddingstruga naturtype, meir enn 80 % av lyngheiene i Europa har forsvunne dei siste 100 åra. Området er tilrettelagt for naturopplevingar, formidling, undervisning og forskning.

Havrå er ein gard i drift. Det mat- og vyrkeproduserande landskapet har viktige kulturbiologiske verdiar som er sterkt truga. Forvaltningsmåla er å drive garden slik ein ser det i Havråfilmen frå 1949/50. Store delar av landskapet er i dag i ein restaureringsfase. Garden er freda som kulturminne, og er på lista over utvalde kulturlandskap. Det bur folk i tunet.

MUSEUMSSENTERET
i Hordaland